

رقابت قدرت‌ها در آسیای مرکزی

پس از جنگ سرد

مؤلفین

دکتر محمدرضا حافظ‌نیا

(استاد دانشگاه تربیت مدرس)

مهدی کریمی

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش

جمهوری اسلامی ایران

پاییز ۱۳۹۳

سرشناسه	حافظ نیا، محمدرضا، ۱۳۲۴
عنوان و نام پدید آور	رقابت قدرت ها در آسیای مرکزی پس از جنگ سرد/مولفین محمدرضا حافظ نیا
مشخصات نشر	مهدی کریمی تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشکده فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	۲۰۰ص
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۵۲۳-۸۰-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	آسیای مرکزی — سیاست و حکومت — قرن ۲۰م
موضوع	سیاست جغرافیایی — آمریکای مرکزی — تاریخ — قرن ۲۰م
موضوع	جنگ سرد — تأثیر
موضوع	آسیای مرکزی — روابط خارجی
یادداشت	واژه نامه
شناسنامه افزوده	کریمی، مهدی، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره	۱۳۹۳/۸۰۵۳/۱۲۳۶/۸۱
رده بندی دیویی	۹۷۴/۸۰۵۳
شماره کتابشناسی ملی	۲۶۴۰۲۸۹

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

نام کتاب: رقابت قدرت ها در آسیای مرکزی پس از جنگ سرد

مولفین: دکتر محمدرضا حافظ نیا، مهدی کریمی

صفحه آرائی: مرتضی جباری

ویراستار: حسین مؤمنی فرد

ناشر: انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

طراح جلد: نسرين دارابی

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۲۳-۸۰-۱

کلیه حقوق این اثر برای مؤلفین و دانشگاه محفوظ است.

نشانی: تهران، میدان حر، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران تلفن و نمابر: ۰۲۱-۶۶۹۶۲۰۵۲

فہرست مطالب

۱۷	مقدمہ
۱۹	فصل اول : مفاہیم و نظریات ژئوپلیتیکی مرتبط
۲۰	۱-۱ تعریف مفاہیم
۲۰	۱-۱-۱ ژئوپلیٹیک
۲۲	۱-۱-۲ فضائی جغرافیائی
۲۳	۱-۱-۳ قدرت ملی
۲۴	۱-۱-۴ رقابت
۲۴	۱-۱-۵ بازار مصرف
۲۵	۱-۱-۵-۱ بازار مصرف سرمایہ و تکنولوژی
۲۶	۱-۱-۵-۲ بازار مصرف کالا
۲۶	۱-۱-۶ انرژی
۲۸	۱-۱-۷ ژئواکونومی
۲۸	۱-۱-۸ سازه انسانی
۲۹	۱-۱-۸-۱ قومیت
۲۹	۱-۱-۸-۲ نژاد
۳۰	۱-۱-۸-۳ زبان
۳۰	۱-۱-۸-۴ مذهب
۳۰	۱-۱-۹ تعلق ژئوپلیتیکی
۳۱	۱-۱-۱۰ وابستگی ژئوپلیتیکی
۳۲	۱-۱-۱۱ منطقہ
۳۳	۲-۱ جایگاہ آسیای مرکزی در نظریات ژئوپلیتیکی
۳۳	۱-۲-۱ نظریہ اوراسیائی برژینسکی

۳۴	۲-۲-۱ نظریه هارتلند
۳۵	۳-۲-۱ نظریه ریملند
۳۶	۴-۲-۱ نظریه بیضی استراتژیک انرژی
۳۸	۵-۲-۱ نظریه نظام جهانی
۳۹	۶-۲-۱ نظریه بازخواهی و سلطه جویی
۴۱	۳-۱ نظر تحلیلی و آرایه‌ی مدل نظری
۴۵	فصل دوم : محیط شناسی آسیای مرکزی
۴۶	۱-۲ کلیات
۴۶	۱-۱-۲ اصطلاح آسیای مرکزی
۴۷	۲-۱-۲ موقعیت جغرافیای آسیای مرکزی
۴۹	۳-۱-۲ تاریخ سیاسی - اجتماعی منطقه
۴۹	۱-۳-۱-۲ دوران پیش از اسلام
۵۲	۲-۳-۱-۲ دوران اسلامی
۵۳	۳-۳-۱-۲ دوران سلطه روسیه تزاری
۵۴	۴-۳-۱-۲ دوران اتحاد شوروی
۵۵	۴-۱-۲ وضعیت ژئوپلیتیکی آسیای مرکزی پس از فروپاشی شوروی
۵۷	۲-۲ ویژگی‌ها و جنبه‌های انسانی منطقه‌ی آسیای مرکزی
۵۷	۱-۲-۲ جمعیت آسیای مرکزی
۵۸	۲-۲-۲ ترکیب و توزیع جمعیت
۵۸	۳-۲-۲ مهاجرت
۵۹	۴-۲-۲ ویژگی‌های قومی و نژادی آسیای مرکزی

۶۳	۵-۲-۵ دین در آسیای مرکزی
۶۸	۲-۲ ویژگی‌ها و جنبه‌های اقتصادی منطقه آسیای مرکزی
۶۸	۲-۳-۱ وضعیت منابع انرژی و اقتصاد آسیای مرکزی
۷۰	۲-۳-۲ تولیدات انرژی در منطقه آسیای مرکزی
۷۱	۲-۳-۳ ترکیبات اقتصادی و سرمایه‌گذاری در آسیای مرکزی
۷۴	۲-۴ بررسی منابع و امکانات بالقوه اقتصادی در کشورهای آسیای مرکزی
۷۴	۲-۴-۱ ازبکستان
۷۷	۲-۴-۲ قرقیزستان
۷۹	۲-۴-۳ ترکمنستان
۸۱	۲-۴-۴ تاجیکستان
۸۳	۲-۴-۵ قزاقستان
۸۵	۲-۵-۵ هیدروپلیتیک آسیای مرکزی
۸۵	۲-۵-۱ منابع آب آسیای مرکزی
۸۶	۲-۵-۲ تأثیرات سیاسی آب در منطقه آسیای مرکزی
۹۰	۲-۶ ارتباطات، حمل و نقل و ترانزیت کالا و انرژی آسیای مرکزی
۹۰	۲-۶-۱ وضعیت خطوط ارتباطی و مواصلاتی در آسیای مرکزی
۹۰	۲-۶-۱-۱ حمل و نقل ریلی
۹۱	۲-۶-۱-۲ حمل و نقل جاده‌ای
۹۱	۲-۶-۱-۳ حمل و نقل هوایی
۹۲	۲-۶-۱-۴ حمل و نقل آبی
۹۲	۲-۶-۲ ترانزیت و حمل و نقل بین‌المللی
۹۴	۲-۷ سازمان‌های منطقه‌ای در آسیای مرکزی

۹۴	۱-۷-۲ جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع
۹۶	۱-۷-۲ کو
۹۶	۱-۷-۳ سازمان همکاری شانگهای
۹۹	فصل سوم: مبانی رقابت در آسیای مرکزی
۱۰۰	۱-۳ موقعیت جغرافیایی و ژئوپلیتیکی آسیای مرکزی
۱۰۲	۱-۱-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی آسیای مرکزی در رقابت قدرت‌ها
۱۰۲	۱-۱-۱-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای ایالات متحده
۱۰۶	۱-۱-۲-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای چین
۱۰۸	۱-۱-۳-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای روسیه
۱۱۰	۱-۱-۴-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای اتحادیه اروپا
۱۱۵	۱-۱-۵-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای ترکیه
۱۱۷	۱-۱-۶-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای هند
۱۱۹	۱-۱-۷-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای پاکستان
۱۲۰	۱-۱-۸-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای ایران
۱۲۳	۱-۱-۹-۳ اهمیت موقعیت جغرافیایی منطقه برای عربستان
۱۲۳	۲-۳ منابع انرژی آسیای مرکزی
۱۲۴	۱-۲-۳ اهمیت منابع انرژی آسیای مرکزی در رقابت قدرت‌ها
۱۲۵	۱-۱-۲-۳ اهمیت منابع انرژی منطقه برای ایالات متحده
۱۲۶	۱-۲-۲-۳ اهمیت منابع انرژی منطقه برای روسیه
۱۲۸	۱-۲-۳-۳ اهمیت منابع انرژی منطقه برای چین
۱۲۹	۱-۲-۴-۳ اهمیت منابع انرژی منطقه برای اتحادیه اروپا
۱۳۰	۱-۲-۵-۳ اهمیت منابع انرژی منطقه برای هند

۱۳۱	۳-۲-۱-۶ اهمیت منابع انرژی منطقه برای ترکیه
۱۳۲	۳-۲-۱-۷ اهمیت منابع انرژی منطقه برای ایران
۱۳۴	۳-۲-۱-۸ اهمیت منابع انرژی منطقه برای پاکستان
۱۳۵	۳-۲ مسیرهای انتقال انرژی آسیای مرکزی
۱۳۶	۳-۲-۱ خطوط لوله‌ی نفت و گاز آسیای مرکزی
۱۳۶	۳-۲-۱-۱ خطوط لوله‌ی نفت آسیای مرکزی
۱۳۸	۳-۲-۲ خطوط لوله‌ی گاز آسیای مرکزی
۱۴۱	۳-۴ سازه‌ی انسانی آسیای مرکزی
۱۴۱	۳-۴-۱ مذهب
۱۴۳	۳-۴-۲ نژاد و زبان
۱۴۶	۳-۴-۳ قومیت
۱۴۹	۳-۵ بازار مصرف آسیای مرکزی
۱۵۰	۳-۵-۱ آسیای مرکزی: بازار مصرف کالا
۱۵۶	۳-۵-۲ آسیای مرکزی: بازار سرمایه‌گذاری و مصرف تکنولوژی
۱۶۱	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل نقش مبانی رقابت در آسیای مرکزی
۱۶۲	۴-۱ موقعیت جغرافیایی آسیای مرکزی و نقش آن در رقابت قدرت‌ها
۱۶۴	۴-۲ نقش منابع انرژی منطقه در رقابت قدرت‌ها
۱۶۶	۴-۳ مسیرهای انتقال انرژی و نقش آن در رقابت قدرت‌ها
۱۶۷	۴-۴ نقش سازه‌های انسانی منطقه در رقابت قدرت‌ها
۱۶۸	۴-۵ نقش بازارهای مصرف آسیای مرکزی در رقابت قدرت‌ها
۱۷۵	فصل پنجم: نگاهی به آینده
۱۸۲	فهرست منابع

۱۸۲

الف: کتب فارسی

۱۸۶

ب: مقالات فارسی

۱۹۱

پ: منابع انگلیسی

۱۹۴

ت: منابع اینترنتی

www.ketab.ir